

GÖRME YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERE YÖNELİK KAYNAŞTIRMA UYGULAMA ÖNERİLERİ

1. Okula yeni başlayan öğrencinize sınıf ve okul ortamını tanıtarak işe başlayabilirsiniz. Hem aile hem de çocukla güven bağı oluşturmanız açısından bu çalışmalar işinizi kolaylaştıracaktır.
 2. Sınıfınızdaki diğer öğrencilerle ile görme engeli olan arkadaşlarının özelliklerini paylaşırsanız, sınıfınıza ilişkin ortak dil, aidiyet, empatik tavır geliştirme, grup hedefleri belirleme, takım olma, farklılıkları olduğu gibi kabul etme konularını birlikte öğrenme fırsatı sağlayabilirsiniz.
 3. Kaynaştırma resmi tedbir kararı ile okulunuza başlayan öğrenciniz için, okula uyum ve tanışma etkinliklerinden sonra gerçekleştireceğiniz ilk adım; Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı hazırlama(BEP) sürecini Okul BEP Geliştirme Birimi ile planlamaktır.
 4. **Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı(BEP);** özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin takip ettikleri program esas alınarak gelişim özellikleri, eğitim ihtiyaçları ve performansları doğrultusunda hedeflenen amaçlara ulaşmaya yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel bir eğitim programıdır. BEP hazırlama süreciyle ilgili https://orgm.meb.gov.tr/kitaplar/Butunlestirme_Kapsaminda_Egitim_Uygulamalari_Ogretmen_Kilavuz_Kitabi.pdf adresinden de ayrıntılı bilgiye ve uygulama adımlarına ulaşabilirsiniz.
 5. Kaynaştırma resmi tedbir kararı öğrencinin içinde bulunduğu kademe içinde geçerli olup, kademe değişikliğinde resmi tedbir kararı yenilenir. **Örneğin:** İlkokul I. Kademe kaynaştırma resmi tedbir kararı olan bir öğrencinin, II. ya da III. Kademeye geçişinde kaynaştırma resmi tedbir kararı RAM tarafından yenilenir.
 6. Görme, gelişimin bütün alanları için önemli bir motivasyon aracıdır. Görmenin hiç olmaması ya da çok sınırlı olması, baş ve boyun kontrolünden başlayarak, emekleme, yürüme, dil ve kavram gelişimi gibi gelişim alanlarında önemli gecikmelere neden olabilir.
1. Sınıf kurallarını öğrencilerle birlikte belirlemek, herkes tarafından anlaşılmasını sağlamak, öğretime sürecine geçmeden önce kuralları tek tek çalışmak, sınıf yönetiminize olumlu katkı

sağlar.

2. Öğrencinin sınıf arkadaşlarının seslerini ayırt ederek isimleri ile tanınması için, etkinlikler düzenleyin. (Örnek: sorduğunuz soruya cevap veren öğrencinin adının söylenmesi, “Şimdi Zeynep cevap verecek.” denmesi veya “Ayşe soruma doğru cevap verdi.” denmesi gibi.)
3. Sınıf içi/dışı ortamlarda öğrencinizin performansına uygun sorumluluklar vermeniz hem içsel motivasyonunu yükseltir, hem de gruba dâhil olmasını kolaylaştırır.
4. Öğrencinizin olumlu davranışlarını daha çok fark etmeniz, uygun olmayan davranışlarını ise görmezden gelmeniz davranış yönetiminde kolaylık sağlar.
5. Öğrencinizle iletişiminde olumsuz ifadelerden mümkün olduğunca kaçının. Bunun yerine olumlu ifade ile yapılması beklenen ne ise onu ifade etmeniz işinizi kolaylaştırır.
6. Sosyal iletişimin ve etkileşimin arttırılması amacıyla öğrencinizin sınıf arkadaşlarıyla uyum sağlaması için etkinlik planlayın ve bu etkinliklere katılmalarını sağlanabilir.
7. Görme engelliler kollarından destek alırlar. Kol kola girmeniz gerekiyorsa siz onun koluna girmeyin, onun tarafından bu durum teklif edilebilir ya da kolunuza girmesini siz teklif edebilirsiniz.
8. Görme engelli öğrencinin hızına uyum sağlayın ve yol göstermek amacıyla bir adım önünden yürüyün. Böylece görme engelli kişi, gören kişinin bedenindeki değişiklikleri fark ederek rahatça yürüebilir. Yürürken önünüze çıkan merdiven, çukur gibi engeller karşısında uyarın.
9. Az gören/ görme engelli öğrencinizi sırasına kolaylıkla girip çıkabileceği şekilde sınıfın ön tarafına oturtulabilir.
10. Sınıf işinde ışıklandırma önemlidir, ancak çok parlak ışık da kullanılmamalıdır. Bu bağlamda az gören öğrencinizi güneş ışınları arkadan gelecek şekilde sınıfta uygun sıraya oturtulabilir.
11. Dersi açık ve anlaşılır bir ses tonuyla öğrenciye dönerek anlatılabilir.
12. Öğrenciye okulun bölümleri ile sınıfı tanıtırken “şuradaki”, “ötedeki”, “yandaki” gibi ifadeler yerine “sağındaki”, “solundaki” gibi ifadeler kullanın. Bağımsız hareketini sağlayacak ipuçlarını belirleyin, gerekiyorsa belirlediğiniz bölümlere Braille kabartma yazı/kabartma sembol ile etiketler hazırlayarak yerleştirilebilir.
13. Öğrenciye çevresini tanıtırken başlangıçta çocuğun elini üzerine elinizi koyarak çevreyi ve nesneleri tanıttın, nesnelerin neye benzediğini ve nasıl kullanıldığını açıklanabilir.
14. Sınıftaki eşya, araç ve gereçlerin yerlerini sabit tutun, değişiklik yaptığınızda öğrencinizi haberdar edebilirsiniz.
15. Görme engelli birini sınıf içinde yalnız bırakacaksanız önce bunu ona söyleyin ve çıkışın nerede olduğunu tarif edin. Duvar, masa gibi dokunabileceği bir şeyin yanında bırakabilirsiniz.
16. Az gören biri büyük puntolarla yazılmış yazıları okuyabilir. Bu kişilerin rahat okuyabilmeleri için satırların aralık olması, uygun bir zemin üzerine kolay okunabilir yazı karakterlerinin kullanılması önemlidir. Kullanılan materyallerde birbirine zıt renkler kullanılmalıdır. Kullanılan kâğıt mat renkte olmalıdır. Örneğin az görenler için siyah zemin üzerinde beyaz harfler kullanılabilir.
17. Sınıfta görme güçlüğü olan öğrencinizle konuşurken kendisiyle konuştuğunuzu anlaması için adını söyleyebilirsiniz.
18. Öğrencinize isteklerinizi belirtirken “Şunu bana ver.” gibi görmeye dayalı cümlelerle ifade etmeyin, bunun yerine “Sağ elinin yanında duran kalemi bana ver.” şeklinde açık yönerge vermeye dikkate edilebilir.
19. Ders sırasında tahtaya konuları yazarken, sözel olarak da ifade edilebilir.
20. Öğrenciye uygulanacak sınavda sınav sorularını okuyan kişinin diksiyonunun düzgün olmasına dikkat edilmelidir.

21. Sınav sorularını okuyan kişinin sınav yapılan dersle ilgili bilgisi olmasına dikkat edin (Örnek: İngilizce dersi sınavında, soruları okuyan kişinin İngilizce bilmesi)
 22. Sınav sırasında öğrencinin isteği doğrultusunda, soruların tekrar okunması için olanak sağlanabilir.
 23. Öğrencinin sınav sürecinde soruların başka kişiye okutulması sırasında doğan zaman kaybını ek süre olarak sınava dahil edilebilir.
 24. Sınıf ortamında görme engelli veya az gören öğrencinin derse katılımını sağlamak için her derste ona en az bir iki soru sorulabilir.
 25. Öğrencinin sınıfta dersi takip edebilmesi için Braille olarak not tutabilmesine imkân tanıyın, gün içinde tuttuğu notları arkadaşıyla karşılaştırması için zaman verilebilir.
 26. Öğrenciye kabartma yazı ile tuttuğu notları okutulabilir.
 27. Sınavlarda cevabı karmaşık çizim ve şekillere dayanan sorular yerine daha çok tanım ya da açıklamaya dayalı sorular sorulabilir.
 28. Öğrencinizin öğrenmesini destekleyecek araç ve gereçlerin (kabartma daktilo, masa tableti, kabartma yerküre vb.) sınıf içinde kullanımını desteklenebilir.
 29. Öğrencinizi kendi işinde gösterdiği gelişme ile değerlendirin ve öğrencinizin yapamadıklarına değil yapabildiklerine yoğunlaşın ve yaptıklarına anında olumlu geribildirim verilebilir.
- 36.** Aile ve uzmanlarla iş birliği yaparak öğrencinize yönelik alınacak önlem ve stratejileri belirleyebilirsiniz.
- 37.** Öğrencinin okula uyumunda yaşadığı güçlüklerin üstesinden gelmesi için okul rehber öğretmeni ve aile ile iş birliği yaparak alınacak önlemleri belirleyebilirsiniz.